

สมาชิกรัฐสภาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กระตุ้นให้รัฐบาลไทยรับฟังผู้ประท้วงอดอาหาร และแก้ไขกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ

จาการ์ตา - สมาชิกรัฐสภาจากทั่วทั้งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กำลังเรียกร้องให้รัฐบาลไทยรับฟังข้อเรียกร้องของ 2 นักกิจกรรมเยาวชนที่กำลังอดอาหารและน้ำ และทำทุกอย่างเพื่อช่วยชีวิตนักกิจกรรม 2 รายนี้ กลุ่มสมาชิกรัฐสภาอาเซียนเพื่อสิทธิมนุษยชน (ASEAN Parliamentarians for Human Rights: APHR) ต้องการเชิญสมาชิกรัฐสภาไทยและผู้มีอำนาจที่เกี่ยวข้องเปิดการถกเถียงเรื่องการแก้ไขกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ซึ่งนักกิจกรรมทั้ง 2 รายกำลังถูกจับกุมภายใต้กฎหมายนี้

ทานตะวัน ตัวตุลาหนท์ หรือ “ตะวัน” อายุ 21 ปี และ อรวรรณ ภูพงษ์ หรือ “แบม” อายุ 23 ปี เริ่มประท้วงด้วยการอดอาหารและน้ำเมื่อวันที่ 18 มกราคมที่ผ่านมา เพื่อเรียกร้องให้มีการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมไทย ปลดปล่อยนักโทษทางการเมือง รวมทั้งยกเลิกหรือแก้ไขกฎหมายที่ใช้เพื่อจับกุมผู้เห็นต่าง ซึ่งรวมทั้งกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ [ตามรายงานของสื่อ](#) นักกิจกรรมทั้ง 2 รายนี้อยู่ในสภาพอ่อนแอ และมีข้อกังวลเรื่องชีวิตและสุขภาพของพวกเขา

นักกิจกรรมทั้ง 2 รายนี้ถูกจับกุมภายใต้กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ เนื่องจากทำโปสเตอร์ตรวจสอบความเห็นในที่สาธารณะเกี่ยวกับชนวนเสด็จของราชวงศ์ที่มักจะมีการปิดถนนรอบ ๆ กรุงเทพมหานครบ่อยครั้งว่าสร้างความเดือดร้อนให้แก่สาธารณชนหรือไม่ ทานตะวันยังถูกดำเนินคดีอีก 1 ข้อหาจากการไลฟ์เฟซบุ๊ก

“มันเป็นเรื่องน่าสลดใจว่าเยาวชนหญิงทั้ง 2 คนนี้รู้สึกว่าเขาต้องนำชีวิตของตนเองไปเสี่ยงเพื่อต่อสู้เพื่อความเชื่อของตนเอง บ้างแจกบุคคลสามารถมีความคิดอะไรก็ได้ และเขาควรได้รับอนุญาตให้แสดงความคิดเห็นของตนอย่างอิสระ เหมือนที่เกิดขึ้นในประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย และไม่ตกอยู่ภายใต้บรรยากาศแห่งการกดดันจนนำไปสู่หนทางที่สุดขั้วเพื่อแสดงความไม่เห็นด้วย ในตอนนี้ภารกิจหลักอันดับแรกคือการช่วยชีวิตของนักกิจกรรม 2 คนนี้ และเริ่มถกเถียงโดยตรงไปตรงมาเกี่ยวกับข้อเรียกร้องของพวกเขา” กษิต ภิรมย์ อดีตรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศของไทย และหนึ่งในคณะกรรมการของ APHR กล่าว

ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 112 ของประเทศไทย บัญญัติว่า “ผู้ใดหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้ายพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 3 ปีถึง 15 ปี” กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพซึ่งตราขึ้นเพื่อปกป้องคุ้มครองราชวงศ์เป็นหนึ่งในกฎหมายที่เข้มงวดที่สุดในโลก กฎหมายนี้มักจะถูกตีความแบบไม่รัดกุม และถูกใช้อย่างกว้างขวางในฐานะเครื่องมือทางการเมืองในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา สาเหตุหลักคือพลเมืองไทยคนใดก็ได้สามารถฟ้องร้องดำเนินคดีใครก็ตามภายใต้ข้อหาละเมิดกฎหมายอาญามาตรา 112

การประท้วงของกลุ่มนักเรียนนักศึกษาในปี 2553 ได้ทำลายข้อห้ามเรื่องสถาบันกษัตริย์ในประเทศไทย เนื่องจากเรียกร้องให้มีการปฏิรูปสถาบัน แต่การประท้วงดังกล่าวได้ลดลงอย่างมากในปี 2564 เมื่อเจ้าหน้าที่เริ่มปฏิบัติการกวาดล้างผู้ชุมนุมด้วยข้อกล่าวหาตามมาตรา 112 รวมถึงข้อหาอื่น ๆ

ASEAN PARLIAMENTARIANS FOR HUMAN RIGHTS

[ตามรายงานของศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชน](#)ระบุว่า มีประชาชนอย่างน้อย 215 ราย ใน 234 คดีถูกดำเนินคดีภายใต้กฎหมายอาญามาตรา 112 และมีอย่างน้อย 108 คดีที่ดำเนินการฟ้องร้องโดยประชาชนทั่วไป ส่วนที่เหลือดำเนินการโดยสถาบันรัฐของไทย

“มันจำเป็นต้องมีกฎหมายเพื่อคุ้มครองเกียรติยศและความปลอดภัยของประมุขของรัฐ แต่กฎหมายนั้นควรเป็นไปตามมาตรฐานสิทธิมนุษยชน มาตรา 112 กำหนดบทลงโทษที่รุนแรงเกินความจำเป็น และถูกใช้ในทางที่มุ่งหวังผลร้ายบ่อนทำลายไปจนกลายเป็นอาวุธทางการเมือง สมาชิกรัฐสภาไทยควรมองหาวิธีการปฏิรูปกฎหมายนี้ บทลงโทษในกฎหมายนี้ควรลดลง โดยไม่มีการกำหนดโทษขั้นต่ำ และไม่ควรให้ประชาชนไทยทั่วไปสามารถฟ้องร้องดำเนินคดีใครก็ตามภายใต้ข้อหานี้ได้ เพราะจะทำให้เกิดการล่าแมมด ควรมีเพียงสำนักพระราชวังและอัยการที่ดำเนินการฟ้องร้องดำเนินคดีต่อบุคคลที่คิดว่าหมิ่นประมาทพระมหากษัตริย์เท่านั้น การแก้ไขกฎหมายนี้อย่างละเอียดรอบคอบจะช่วยให้ไทยเป็นประชาธิปไตย และยังเป็นประโยชน์ต่อสถาบันกษัตริย์ เพราะการถกเถียงอย่างเปิดเผยของบทบาทของสถาบันในประเทศไทยสมัยใหม่เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งกว่าทุกครั้งที่ผ่านมา” กษัตริย์ภริยา กล่าว